

Gần 10% trẻ em 5-17 tuổi là lao động trẻ em

Điều tra Quốc gia về Lao động trẻ em công bố tại Hà Nội trong tháng 3 ước tính 9,6% dân số trẻ em trong độ tuổi 5-17 ở Việt Nam là lao động trẻ em.

Khoảng 1,75 triệu trẻ em (hai phần năm trong số đó dưới 15 tuổi) đang làm việc trong điều kiện được thống kê vào nhóm lao động trẻ em theo định nghĩa sử dụng trong báo cáo này. Đó là việc trẻ em làm việc ở độ tuổi dưới mức tuổi lao động tối thiểu căn cứ theo pháp luật Việt Nam và các quy định quốc tế do ILO đưa ra.

Phần lớn lao động trẻ em sinh sống ở khu vực nông thôn, làm việc trong lĩnh vực nông nghiệp và là lao động hộ gia đình không hưởng lương.

Được thực hiện năm 2012, cuộc khảo sát này cho thấy khoảng một phần ba số lao động trẻ em (gần 569.000 em) có thời gian làm việc trên 42 giờ/tuần. Thời gian lao động kéo dài ảnh hưởng đến việc tham gia học tập của trẻ bởi nhiều em trong số này hiện không đi học.

“Số trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trong đó có trẻ em phải lao động sớm là một

thách thức đối với Việt Nam,” Thứ trưởng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Doãn Mậu Diệp, cho biết. “Việt Nam đã và đang nỗ lực đẩy mạnh các giải pháp phòng ngừa và can thiệp để bảo vệ trẻ em, tạo môi trường lành mạnh cho mọi trẻ em phát triển toàn diện.”

Không phải mọi hình thức lao động của trẻ em được coi là lao động trẻ em. Trong bối cảnh của Việt Nam, kinh tế hộ gia đình còn chiếm tỷ trọng lớn, thị trường lao động chưa phát triển, trẻ em ở những lứa tuổi nhất định có thể tham gia làm một số công việc với lượng thời gian nhất định mà không ảnh hưởng đáng kể đến sức khỏe, sự phát triển và cơ hội học tập của trẻ.

Theo khảo sát quốc gia này, cứ khoảng sáu trẻ em Việt Nam thì có một em tham gia hoạt động kinh tế với tỷ lệ nam nhiều hơn nữ. Khoảng một phần tư trong số này phải làm việc, trong khi đó, một phần tư khác lựa chọn làm việc để học nghề và tạo thêm thu nhập.

“Lao động trẻ em cần được loại bỏ bởi nó lấy đi tuổi thơ, tiềm năng và nhân phẩm của trẻ, gây ảnh hưởng xấu tới sự phát

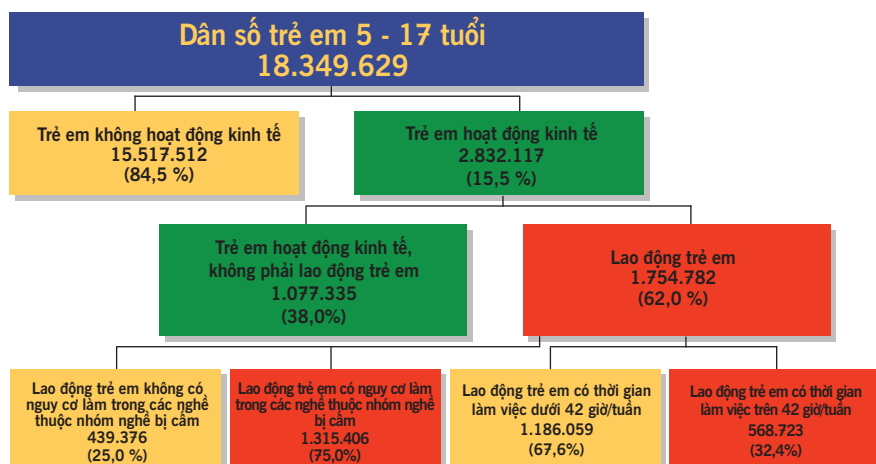
triển về thể chất và tinh thần của các em,” Giám đốc ILO Việt Nam, Gyorgy Sziraczki, nhấn mạnh. “Việc này đòi hỏi một quá trình và cần thời gian. Bên cạnh những quy định pháp luật về phổ cập giáo dục trung học cơ sở, việc cho ra đời cơ sở dữ liệu quốc gia đầu tiên về lao động trẻ em đã thể hiện quyết tâm cao của Việt Nam trong cuộc đấu tranh chống lao động trẻ em, đặc biệt là những hình thức lao động trẻ em tồi tệ nhất.”

Thấp hơn trung bình thế giới

Tỷ lệ lao động trẻ em tại Việt Nam thấp hơn trung bình của toàn thế giới và rất gần với tỷ lệ của khu vực.

Báo cáo mới nhất của ILO về Xu hướng Lao động trẻ em toàn cầu ước tính trong năm 2012, khoảng 168 triệu trẻ em 5 – 17 tuổi là lao động trẻ em trên toàn thế giới, chiếm khoảng 10,6% dân số trẻ em. Tỷ lệ này là 9,3% tại khu vực Châu Á – Thái Bình Dương.

Báo cáo Quốc gia về Lao động trẻ em 2012 là báo cáo đầu tiên về vấn đề này tại Việt Nam. Với sự hỗ trợ kỹ thuật từ ILO, Tổng cục Thống kê đã khảo sát gần 51.000 hộ gia đình trên toàn quốc và số liệu đó được Viện Khoa học Lao động và Xã hội sử dụng để hoàn thành báo cáo.

Báo chí như không khí đối với cuộc sống con người

Vai trò của báo chí tại Việt Nam đã có những thay đổi như thế nào nói chung và đối với các vấn đề về lao động, việc làm nói riêng?

Tờ báo đầu tiên bằng tiếng Việt mới chữ Quốc ngữ tên là Gia Định báo, ra đời năm 1865, cách đây gần 150 năm, là một dấu mốc quan trọng trong hoạt động báo chí ở Việt Nam. Báo Thanh Niên do lãnh tụ cách mạng Việt Nam Nguyễn Ái Quốc sáng lập ngày 21/6/1925 là khởi nguồn dòng báo chí cách mạng, tạo cảm hứng cho lớp lớp thanh niên đi theo cách mạng, mang lại độc lập tự do cho dân tộc. Kể từ đó đến nay báo chí cách mạng phát triển không ngừng, trở thành đội quân xung kích trên mặt trận văn hóa - tư tưởng, đóng góp to lớn cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Ở Việt Nam, sự nghiệp cách mạng là của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân - người lao động. Cho nên có thể nói rằng ngay từ ngày đầu thành lập, báo chí cách mạng đã đồng hành cùng dân tộc, đấu tranh cho quyền lợi của của mọi tầng lớp nhân dân lao động, đó là nông dân, công nhân, trí thức, người lao động nói chung. Hiện nay, hầu như tất cả giai tầng xã hội, tổ chức, đoàn thể đều có cơ quan báo chí, cơ quan ngôn luận của mình để phản ánh tâm tư, nguyện vọng, thực sự là diễn đàn của nhân dân, đấu tranh cho quyền lợi của nhân dân. Báo chí cũng thực hiện chức năng phản biện xã hội, đấu tranh chống tiêu cực, biểu dương các gương người tốt, việc tốt để tham gia xây dựng xã hội ngày càng tươi đẹp hơn.

Ông hy vọng Giải báo chí về lao động, việc làm thường niên có thể đóng góp như thế nào đối với các vấn đề về lao động, việc làm hiện nay?

Với sự hỗ trợ của ILO, Hội nhà báo Việt Nam tổ chức Giải báo chí Lao động, Việc làm thường niên nhằm mục đích nêu bật các vấn đề về lao động và việc làm trong nước, và ghi nhận những đóng góp của các nhà báo trên mặt trận thông tin tuyên truyền. Nhân dịp này, Phó chủ tịch thường trực Hội nhà báo Việt Nam, Hà Minh Huệ, chia sẻ về vai trò của báo chí ngày nay.

Cám ơn ILO đã hỗ trợ Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức Giải báo chí về lao động, việc làm thường niên. Sự hợp tác mới chỉ bắt đầu, nhưng là sự khởi đầu tốt đẹp, vì giải báo chí chuyên ngành này sẽ tạo “sân chơi” bổ ích cho những người làm báo vì nhân dân, vì người lao động.

Hơn 800 cơ quan báo chí của Việt Nam hàng ngày có rất nhiều bài viết về lao động, việc làm, phản ánh hoạt động sản xuất, kinh doanh, kinh nghiệm làm ăn, những vấn đề mới của cơ chế kinh tế thị trường, những vướng mắc giữa lao động và giới chủ trong các liên doanh với nước ngoài thời hội nhập, về vấn đề lao động, việc làm trên thế giới. Báo chí cũng viết về việc thực hiện Bộ Luật Lao động, cuộc sống của

người lao động. Có giải báo chí chuyên biệt này sẽ khuyến khích nhà báo đi sâu, viết những bài báo có chất lượng để dự thi, thông qua đó góp phần đồng hành cùng ILO trên bình diện quốc tế.

Trong bối cảnh kinh tế khó khăn và xuất hiện những xu hướng báo chí mới, ông nhìn nhận như thế nào về nghề làm báo tại Việt Nam?

Báo chí, nhất là báo in không riêng ở Việt Nam, mà trên cả thế giới đang gặp khó khăn do kinh tế, và do cả xu hướng phát triển mạnh mẽ của thông tin điện tử, thông tin đa phương tiện. Có người nói báo in truyền thống sẽ chết, báo điện tử sẽ lên ngôi, mặc dù bản chất của báo chí vẫn nguyên vẹn là thực hiện chức năng thông tin. Dù trong bất kỳ hoàn cảnh nào thì báo chí vẫn phải tồn tại, vì nó là sự cần thiết giống như không khí đối với cuộc sống con người. Không ai có thể hình dung nổi, sáng dậy không có thông tin, dù đó là báo in, báo nói, báo hình hay báo điện tử.

Báo chí xã hội đang thích nghi nhanh chóng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin. Nhưng công nghệ thông tin lại chứa đựng rủi ro về sự lạm dụng, sự cố ý trong việc lan truyền thông tin không đúng sự thật, mang tính phá hoại,... Về lĩnh vực lao động, việc làm, thông tin sai cũng mang lại hậu quả rất to lớn.

Chính vì vậy, để báo chí thích ứng nhanh hơn với điều kiện thay đổi hiện nay, cần thiết phải có sự đầu tư, hợp tác trong nghiên cứu về thay đổi của nghề báo, cách thức nâng cao tay nghề, nâng cao thu nhập để nhà báo thực sự sống được bằng nghề. Việt Nam đang trong quá trình hội nhập quốc tế, báo chí cũng đang đi theo hướng đó.

Ngành dệt may phía bắc sẽ hưởng lợi từ Chương trình Việc làm tốt hơn

Chương trình Việc làm tốt hơn (Better Work) – một sáng kiến nhằm nâng cao hiệu quả kinh doanh và sức cạnh tranh của các doanh nghiệp xuất khẩu – chính thức mở rộng ra khu vực phía Bắc từ tháng 3.

Better Work Việt Nam là một phần của chương trình hợp tác toàn cầu giữa ILO và Tổ chức Tài chính Quốc tế (IFC). Chương trình này đóng vai trò quan trọng trong gắn kết lợi ích của khu vực tư nhân với việc tuân thủ hệ thống pháp luật của Việt Nam và các tiêu chuẩn lao động quốc tế cơ bản thông qua các hoạt động đào tạo, tập huấn, đánh giá mức độ tuân thủ.

Việc mở rộng chương trình ra phía Bắc là một phần của biên bản ghi nhớ ký trong tháng 2 vừa qua giữa Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (LĐTBXH), Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (LĐLĐVN), ILO và IFC.

Báo cáo quý mới cho thấy tín hiệu lạc quan từ thị trường lao động

Bản tin cập nhật thị trường lao động Việt Nam số đầu tiên được công bố vào tháng 3, cho thấy việc làm đã tăng thêm 1,7% trong quý 4/2013 so với cùng kỳ năm trước.

Báo cáo này cũng chỉ ra những tín hiệu tích cực khác từ thị trường lao động như tỷ lệ lao động có tay nghề, lao động làm công ăn lương hay tiền lương thu nhập của người lao động đều tăng.

Dưới sự hỗ trợ về chuyên môn và tài chính từ ILO, bản tin quý do Bộ LĐTBXH phối hợp với Tổng cục Thống kê thực hiện, nhằm phân tích những xu hướng mới trong thị trường lao động, giúp hoạch định chính sách lao động việc làm tốt hơn.

Theo biên bản ghi nhớ này, ngoài địa bàn TP HCM và các tỉnh phía Nam, trong giai đoạn 2014-2019, Better Work Việt Nam sẽ mở rộng hoạt động tại Hà Nội và khu vực lân cận.

Trong 5 năm tới, chương trình cũng sẽ mở rộng dịch vụ sang ngành da giày do nhu cầu cao từ các khách hàng quốc tế, doanh nghiệp và các bên liên quan.

Kể từ khi bắt đầu tại Việt Nam năm 2009, Better Work đã đến với gần 300.000 công nhân ở hơn 200 nhà máy, tương đương với một phần tư số lượng các nhà sản xuất dệt may xuất khẩu trong nước. Hơn 50 khách hàng quốc tế cũng đã đăng ký tham gia chương trình.

Theo Bộ LĐTBXH, khi Việt Nam tăng cường hội nhập kinh tế toàn cầu và thúc đẩy thương mại quốc tế, các sản phẩm sản xuất tại Việt Nam cần phải đáp ứng được các yêu cầu của doanh nghiệp nhập khẩu và người tiêu dùng, trong đó có yêu cầu về điều kiện lao động, để có thể tiếp cận các thị trường

phát triển như Hoa Kỳ, Canada và Liên minh Châu Âu.

Giám đốc ILO Việt Nam Gyorgy Sziraczki cho biết Better Work có thể giúp Việt Nam giữ vững và phát huy vai trò là một trong những nước được đặt hàng nhiều nhất đối với ngành dệt may.

Ông nhận định: “Việt Nam có thể tạo ra sự khác biệt trên thị trường quốc tế vì không chỉ dựa vào nguồn lao động giá rẻ, mà bằng cách cải thiện điều kiện làm việc, tôn trọng tiếng nói của người lao động và nâng cao năng suất lao động”.

Các báo cáo đánh giá của Better Work cho thấy sự phát triển ổn định ở các nhà máy tham gia chương trình. Ba phần năm số nhà máy tăng quy mô lao động, khoảng 65% số nhà máy tăng doanh số bán hàng và 75% có khối lượng đơn hàng tăng.

Giám đốc IFC khu vực Việt Nam, Campuchia, Lào và Myanmar, Simon Andrews, cho biết: “Các doanh nghiệp tham gia Better Work tại Việt Nam đạt mức lợi nhuận cao hơn với điều kiện lao động được cải thiện và quan hệ với khách hàng quốc tế tốt hơn... Chúng tôi muốn nhân rộng thành quả này tại Hà Nội và các khu vực lân cận để có thêm nhiều người lao động được hưởng lợi từ điều kiện làm việc tốt hơn, thêm nhiều nhà máy có thể đẩy mạnh hoạt động và tạo thêm công ăn việc làm bền vững cho người dân địa phương.”

Better Work Việt Nam được hỗ trợ từ các chính phủ Úc, Canada, Hà Lan, Hoa Kỳ và Thụy Sĩ.

Sáng kiến thí điểm đưa công tác công đoàn lên tầm cao mới

Các chương trình thí điểm nhằm tăng cường vai trò và năng lực của công đoàn cấp trên ở những điểm nóng phát triển công nghiệp của đất nước được ra mắt ở thành phố cảng Hải Phòng trong tháng 1.

Những sáng kiến sẽ được Tổng LĐLĐVN triển khai ở Hải Phòng, Đà Nẵng, Bình Dương và Đồng Nai với sự hỗ trợ của ILO, tập trung vào vai trò đại diện của công đoàn

trong quan hệ lao động, đặc biệt là trong đối thoại xã hội và thương lượng tập thể.

“Với những sáng kiến thí điểm này, chúng tôi hy vọng sẽ đem lại những cải thiện đáng kể trong việc bảo vệ người lao động và công đoàn khỏi sự can thiệp và phân biệt đối xử của người sử dụng lao động trên cả nước”, Phó chủ tịch Tổng LĐLĐVN, Trần Văn Lý, cho biết.

ILO Việt Nam đã có trên Facebook. Để thường xuyên cập nhật các hoạt động của ILO và tin tức mới nhất về lao động, việc làm, hãy kết nối với chúng tôi tại địa chỉ www.facebook.com/Vietnam.ILO.

An toàn vệ sinh lao động được đưa vào nội dung ưu tiên nhất trong chương trình nghị sự quốc gia sau khi Việt Nam vừa phê chuẩn Công ước của ILO về Khung chính sách thúc đẩy an toàn vệ sinh lao động. Thông tin được Bộ LĐTBXH đưa ra tại cuộc họp báo công bố sự kiện gia nhập này trong tháng 3.

Việt Nam gia nhập Công ước ILO, khẳng định cam kết mạnh mẽ cải thiện an toàn lao động

Công ước mới này (Công ước 187) nhằm thúc đẩy những nỗ lực dần dần của quốc gia trong việc cải thiện điều kiện lao động, ngăn ngừa tai nạn lao động và bệnh nghề nghiệp thông qua hệ thống chính sách và các chương trình quốc gia phù hợp với tiêu chuẩn lao động quốc tế.

“Việc Việt Nam gia nhập Công ước 187 có ý nghĩa quan trọng,” Thứ trưởng LĐTBXH Phạm Minh Huân phát biểu. Ông cho rằng điều đó sẽ giúp quá trình xây dựng pháp luật trong lĩnh vực an toàn vệ sinh lao động ở Việt Nam trong thời gian tới, đặc biệt trong bối cảnh Việt Nam đang triển khai xây dựng Luật An toàn lao động và đàm phán Hiệp định Đối tác kinh tế chiến lược xuyên Thái Bình Dương (TPP).

Theo Giám đốc ILO Việt Nam, Gyorgy Sziraczki, việc phê duyệt Công ước 187 thể hiện quyết tâm của Việt Nam “hướng tới một văn hóa phòng ngừa” để nơi làm việc trở nên an toàn hơn và là một phần của “quá trình cải thiện” đồng thời cũng liên quan đến đối thoại giữa người lao động và chủ lao động và tăng cường thanh tra lao động.

“Sự kiện này gửi đi một thông điệp mạnh mẽ cho cả thế giới rằng những sản phẩm made-in-Việt Nam được sản xuất ra trong điều kiện đảm bảo,” ông nhận định. “Điều đó sẽ giúp đẩy mạnh thương mại quốc tế và tăng khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp Việt Nam.”

Việt Nam là quốc gia thứ ba ở Đông Nam Á và thứ năm ở Châu Á gia nhập Công ước 187, sau Singapore, Malaysia, Nhật Bản và Hàn Quốc.

Công ước 187 có hiệu lực trên thế giới từ năm 2009 và đến nay đã có 29 quốc gia thành viên (chưa kể Việt Nam) phê chuẩn.

Đây cũng là công ước thứ 21 của ILO mà Việt Nam gia nhập.

Hoạt động sắp tới

- Hội thảo về kết quả khảo sát, đánh giá người lao động, công đoàn cơ sở và quan hệ lao động tại các doanh nghiệp thí điểm của Tổng LĐLĐVN, Hải Phòng, Đà Nẵng, Bình Dương, Đồng Nai, tháng 3-4
- Sự kiện thanh niên với di sản văn hóa và nghề du lịch, Huế, tháng 4
- Tập huấn cho các doanh nghiệp tuyển dụng và cán bộ các tỉnh về lao động cưỡng bức và chống buôn người, Huế, 17-19/4
- Hội thảo về phát hiện và khuyến nghị của nghiên cứu khả thi về chính sách việc làm công, Hà Nội, 23/4
- Đối thoại công-tư về thúc đẩy cơ hội việc làm và đối xử bình đẳng với người khuyết tật, người nhiễm HIV, môi trường làm việc an toàn, TP HCM (26/4), Hà Nội (28/4)
- Chạy bộ vì An toàn Lao động 2014, Bình Dương, 27/4
- Hội thảo ASEAN về việc làm bền vững, Hà Nội, 28/4
- Lễ trao Giải thưởng Truyền thông về Lao động và Việc làm, Hà Nội, 29/4
- Tập huấn về quyền và quan hệ lao động trong lĩnh vực dịch vụ giải trí, Hà Nội, 29-30/4

- Hội thảo về kết quả khảo sát, đánh giá tình hình quan hệ lao động và quản lý nhân sự tại các doanh nghiệp thí điểm của VCCI, Hà Nội, Hưng Yên, Vĩnh Phúc, tháng 4
- Triển lãm về hình ảnh người lao động khuyết tật, Đồng Nai, 14-18/4
- Hội thảo tham vấn về dự thảo Luật Bảo hiểm Xã hội (sửa đổi) và các giải pháp tiến tới xây dựng chính sách bảo hiểm xã hội hiện đại, Hà Nội, 22/5
- Công bố xếp hạng 50 doanh nghiệp tuyển dụng, tháng 5
- Hội thảo về định nghĩa và chỉ số quốc tế về quấy rối tình dục tại nơi làm việc, Hà Nội, tháng 5
- Hội thảo chuyên đề của Better Work về nâng cao năng suất lao động, Bình Dương, Đồng Nai, TP HCM, 19, 20, 27/6
- Tập huấn cho các doanh nghiệp tuyển dụng về Tài liệu hướng dẫn giảng dạy, bồi dưỡng kiến thức cần thiết cho người lao động trước khi xuất cảnh, tháng 6
- Hội thảo lấy ý kiến hoàn thiện Hướng dẫn về Bộ Luật Lao động sửa đổi, Hà Nội, tháng 6
- Hội thảo công bố báo cáo đánh giá tác động của chương trình hướng nghiệp đối với học sinh trung học, tháng 6
- Hội thảo lấy ý kiến hoàn thiện Báo cáo Quan hệ Lao động Hàng năm đầu tiên tại Việt Nam, Hà Nội, tháng 6

Để biết thêm thông tin, xin liên hệ:
Văn phòng ILO tại Việt Nam
48-50 Nguyễn Thái Học, Hà Nội

ĐT: +84 4 3 734 0902
Email: hanoi@ilo.org
www.ilo.org/hanoi

Ảnh sử dụng trong ấn phẩm này ©ILO